

H.A. Brorsons prædiken 1. søndag efter påske

Taler

Hans Adolph Brorson
Biskop og salmedigter

Sted

Ribe Domkirke

Omstændigheder**Prædikentekst**

Johannesevangeliet kapitel 20, vers 11-18

Det var vor Herres Dags den første Morgenrøde,
At Magdalene Graad saa sterk, som Strømme, randt,
Fordi hun Livet ej iblant de Døde fandt.
Da hasted' Salomon sin Sulamith i Møde,
Og bragte hende selv vor Paaskes Første-Grøde.
Saa stor, uventelig en Sejr Maria vandt,
Ja Livsens Fyrste selv, som før i Døden svandt.
Hun hørte selv hans Røst, som vekker alle Døde:
Ved samme vaagnet' hun, som op i Paradiis,
Med Mund og Hierte fuldt af Herrens Lov og Priis.
Og, for at tænde fleer' i denne Himmel-Lue,
Hun til Apostlerne i samme Øjeblik
Saa glad, som Engle-Flok i Mahanajim, gik
Med Paaske-Tidenders den første Himmel-Drue.

* * *

Til Lykke, Sulamith, som søger ham allene,
Der vandt os ved sin Død fra evig Død og Mord,
Og stod nu op igjen til Zions Fryd og Flor!
Kast bort din Enke-Dragt, forgrædte Magdalene,
Lad Paaske ret faae Rum i Hierte, Marv og Bene!
Siung om hans Kierlighed, saa overmaade stor,
Ophøj hans Sejers Kraft, i daglig Fryde-Chor!
Bereed dig til nu snart at gaae med Palme-Grene,

I Brude-Pragt og Krands, som altid bliver nye,
Ham glad i Møde, naar han bryder frem i Skye,
For hvilken Verdens Pragt den største meest maae blegne,
Da, til Guds Kirke-Floks u-endelig Behag,
Skal blive holdet een, men evig Paaske-Dag,
I de livsalige Guds Paradises Egne!

* * *

TEXTEN

Joh. 20, 11-18.

Men Maria stod hos Graven, og græd uden for. Der hun da græd, kigede hun ind i Graven, og hun saae to Engle sidde i hvide Klæder, een hos Hovedet, og een hos Fødderne, der, som JEsu Legeme var lagt. Og de sagde til hende: Qvinde! hvi græder du? hun sagde til dem: Fordi de have taget min HErre bort, og jeg veed ikke, hvor de have lagt ham. Og der hun det havde sagt, vendte hun sig tilbage, og saae JEsu staae der; og hun vidste ikke, at det var JEsus. JEsus siger til hende: Qvinde! hvi græder du? hvem leder du efter? hun meente, det var Urtegaardsmanden, og siger til ham: HErre! dersom du har baaret ham bort, da siig mig, hvor du haver lagt ham, saa vil jeg tage ham. JEsus siger til hende: Maria! da vendte hun sig, og siger til ham: Rabboni, som kaldes, Mestere! JEsus siger til hende: Rør ikke ved mig; thi jeg er ikke endnu opfaren til min Fader: Men gak til mine Brødre, og siig dem: Jeg farer op til min Fader, og til eders Fader, til min GUD, og eders GUD.

INDGANGEN

Elskelige i HErren! Denne er Dagen, som HErren gjorde; lader os frydes og glædes i den. Disse Kong Davids Ord, af den 118de Psalms 24 Vers, ere meget merkelige, naar vi betænker:

I) Hvad det er for en Dag, som han taler om, nemlig den Dag, da den Steen, som Bygningsmændene forkastede, er bleven til en Hoved-Hjørnesteen v. 22. Det er vor glædelige Paaske-Dag, da GUD oprejste ham fra de Døde, og gjorde ham til en HErre og Christum, den samme JEsu, som de havde korsfæstet. Ap. G. 2, 32. 36. I det gamle Testamente var iblant de store Fester Paaske den fornemste.

Den skal være eder en Hoved-Maaned, den skal være eder den første iblant Maanederne i Aaret. 2 Mos. B. 12, 2. Tag vare paa Abib Maaned, at du holder Paaske for HERren, din Gud; thi i Abib Maaned udførte HERren din GUD dig af Egypten om Natten. 5 Mos. B. 16, 1. Derfor skal du ihukomme den Dag, som du uddrog af Egypti Land, alle dine Lives Dage. v. 3. Derfor blev og Paaske-Fest, efter de flestes Mening, kaldet Festen, det er, en Fest frem for alle Fester. Joh. 4, 45. cap. 5, 1. cap. 11, 56. 12, 12. Visselig var den Frelse af Egypten overmaade herlig, og skreven af GUD selv i Lovens Tavler til en evig Amindelse. Jeg er HERren din GUD, som udførte dig af Egypten, 2 Mos. B. 20. Dog det var kun en Skygge og Afbildning af det nye Testaments fryde-fulde Paaske-Fest, da det rette Paaske-Lam, slagtet for den ganske Verdens Synder, er bleven os til en evig Fryde-Fest. 1 Cor. 5, 8. da den Helvedes Pharao ligger druknet med al sin Magt, og Guds Israel møder deres Goel¹⁾ med højtidelige Fryde-Sange: Derfor bliver den og af David kaldet Dagen, nemlig for alle Dage. Visselig var det meget glædelige Dage, den Dag han blev undfangen, den Dag han blev fød, hver Dag han var her i Verden, ja lovet og benedidet²⁾ være HERrens Navn i alle uendelige Evigheder for hvert et Øjeblik, han lod denne sin eenbaarne Søn være i denne Jammer-Dal, for os arme at frelse og saliggjøre. Men denne Dag er dog glædelig foruden al Ende, da Striden er standen og Sejeren er vunden, hvilket ydermere kiendes, naar vi merker:

2) Hvorfra vi har faaet denne Dag. Denne er Dagen, som HERren gjorde. Det forstaaer sig selv, at han og har gjort alle andre Dage. Men denne tillegges ham i sær, som en besynderlig Naades og Saligheds Dag. Thi var den ikke kommen, da var der aldrig bleven en god Dag eller glad Stund for noget Menneske i Tiid eller Evighed: Derfor siges i sær om denne Dag, at den er gjort af HERren. Det er skeet af HERren, og er underligt for vore Øjne. Saa det Ord: gjort af HERren, har mere at sige, end da GUD skabte Dagen af Begyndelsen, da han bød Lyset skinne frem af Mørket, 2 Cor. 4, 6. Thi i hvor herligt det end var, ja som man aldrig nok kan forundre sig over, saa er det dog intet at ligne imod, at det evige Lys selv, Herlighedens Glands og Guds Væsens rette Billede, hans eenbaarne allerkiæreste Søn, hvilken, som Retfærdighedens Soel, skulde oprinde ved hans Opstandelse til at gjøre os saadan salig Dag, maatte nødvendig først gaae under i hans Lidelses og Døds forskrekkelige Mørke. Og, maatte ikke Steen-Hierter bløde ved at høre her: Det er skeet af HERren. GUD har selv gjort det. Saa elskte GUD Verden, at han gav sin eenbaarne Søn. Joh. 3, 16. Denne er Dagen, som HERren gjorde, og saadan gjorde han denne Dag. Hvad Under, at den Dag er os nu saa bliid, da denne Soel frembryder saa dejlig af Gravens Mørke, og bestraaler

sin Kirke med sin Retfærdigheds fulde Glands, at den kan siunge med Glæde: Denne er Dagen, som HERren gjorde, lader os frydes og glædes i den, og det er:

3) Det, hvortil den Dag er gjort af HERren, nemlig til en Fryde-Fest: Denne er Dagen, som HERren gjorde, lader os frydes og glædes i den.

Glæden bør være for ham, som har gjort den, en gudelig Glæde. GUD, som har gjort den, har aldrig skabt nogen Time eller Øjeblik til syndig Glæde, end sige saadan overmaade salig Tiid. Og har GUD gjort den til vor Glæde, hvor skammeligt da at bruge den til hans Fortørnelse, og at bedrøve hans Hellig Aand med den syndige og forfængelige Verdens Glæde. Var han saa kied af Israels forfængelige Højtider Es. 1, 14; hvor ulidelige og vederstyggelige maae da de Christnes daarlige og vellystige Glæde være for ham, da Guds Kundskabs Lys i det gamle Testamente imod det nye var kun som Nat imod Dagen, og hvor let er det ham at tage Lyset bort igien, eller omvende vore Højtider til Sorg, og vore Sange til Klagemaale! Amos 8, 10. Men er vor Glæde ret, da jo større, jo bedre. David legger derfor Ordene dobbelt: Lader os frydes og glædes i den. I Troende! lader HERrens Dag skee sin Ret. Glæder eder i HERren, og atter siger jeg: Glæder eder. Phil. 4, 4. O! hvilke Fryde-Spring gjør David i vor Indgangs Ord, naar han i Aanden betragter den rette Pagtens Ark, og Naade-Stoelen at skulle komme med Sejer tilbage, efterat den Helvedes Dagon var fældet. Han gaaer vor Paaske-Dag ligesom i Møde med Pjalter og Harpe, lad være den Dag var endnu tusinde Aar borte. Ja! hvor jubilerer Abraham længe for Davids Tiid imod denne glædelige Dag, Abraham havde synderlig Lyst at see min Dag (han sprang den gamle Mand af Glæde). Joh. 8, 56. Det var den Dag-skiær, som hiine gamle Zions Vægtere saa tit saae efter med Længsels Taarer i Øjnene. Ap. G. 3, 24. Men, var det dem saa rart og kiert, ja ret højtideligt, at de kunde sige: Der skal efter saa mange hundrede eller tusinde Aar komme en Dag, bestraalet af uendelig Glæde for det ganske menneskelige Kiøn; hvad gjør da vi, som har nu denne herlige Naades og Saligheds Dag, da vi kan nyde af vor Frelseres tunge Lidelses Sæde-Tiid den fulde Forløsnings Høst, og af hans Opstandelses Sejr det uskatterlige Bytte af Retfærdighed, Fred og Glæde i den Hellig Aand?

Men! maatte nogen sige: Vi ere jo dog endnu i den bedrøvede Verden, hvor hver Dag har sin egen Plage; Gjør ikke den gode David for meget deraf? Er der da ingen Skye paa den Dag, da han nævner intet andet, end Fryd og Glæde? Langt fra David at negte Guds Børns Lidelser, som ogsaa høre til deres Velstand; men han paastaer: GUD har gjort Tiden i sig selv for dem saa ønskelig, at de ikke har

Aarsag andet, end midt i Lidelserne at fryde og glæde sig, da Synden er betalt og dens Straf evig afskaffet. Vor korsfæste og opstandne Frelser har gjort Døden til intet, og ført Livet og Uforkrænkelighed til Lyset formedelst Evangelium. 2 Tim. 1, 10. O Paaske-Dag! som HERren gjorde, hvad har han gjort dig for os til en Himmeriges Dag. Johannes maa nok kalde dig HERrens Dag, som gjør os vor Nøds, vor Døds, ja vor Doms Dage til idel Glædes, Højtiids og Bryllups Dage.

Da dette nu er en Sag, som alle Troende erfare, hver i sin Deel, i højere eller mindre Grad; saa er dette i sær fornøjeligt¹⁾ at merke hos JEsu Apostler og Efterfølgere, for hvilke han, efter sin Opstandelse, aabenbarede sig saa mild og naadefuld. Saa at ligesom i hans Lidelses Tiid Sorg havde opfyldt deres Hierter, saa bleve de og ved hans Opstandelse igien fyldte med Fryd og Glæde. Joh. 16, 6. 22.

Men at vi og maatte opmuntres til samme aandelige Glæde, ved at betragte hans livsalige Omgang med sine Troende efter hans Opstandelse, vil vi i Dag gjøre Begyndelse med at forestille:

JEsu første Aabenbarelse efter hans Opstandelse.

Hvorved vi merke:

I) Personen, for hvilken han først aabenbarede sig, nemlig Maria Magdalena.

II) Aarsagen, hvorfor han først aabenbarede sig for hende.

III) Maaden, hvordan han aabenbarede sig for hende.

Livsalige Frelser! aabenbar os ogsaa din u-overvindelige Kierlighed jo mere og mere, og din forunderlige Iver i at stride og vinde for os saa stor en Sejr, at vi af inderste Siel maae takke og prise dig derfor fra nu og indtil evig Tiid. Amen.

TEXTENS FORKLARING

Ligesom vor HERre JEsus begyndte sit Embede med 40 Dages forskrekkelige Fristelser i Ørken, Matth. 4. Saa fuldendte han samme med 40 glædelige Dage efter sin opstandelse, da han blev seet af sine Disciple, og taledede de Ting om

Guds Rige. Ap. G. 1, 3. hvilke vi nok kan kalde Guds Kirkes liflige Vaar, da det heder af Højsangen: Staae op min Venneste¹), min Dejlige, og gak du hid; thi see! Vinteren er forbigangen, Regnen er fremfaren og er bortgaaen. Blomsterne ere seete i Landet, Sangens Tiid er kommen og Turtel-Duens Røst er hørt i vort Land. Højs. 2, 12.

Men, i hvor glædelige de Dage vare, ja endog vor kiære Frelser selv, da han havde nu overstanden sin forskrekkelige Lidelse, og triumpherede over alle vore Fiender; saa maae vi dog forundre os over, at han brugte saa lang en Forhaling af 40 Dage, inden han satte sig hos Guds højre Haand i Himlen; allerhelst han dog ikke kunde tenke paa den Glæde at komme hiem igien til sin Fader, uden den inderligste Hiertens Længsel derefter. Ps. 16, Joh. 14, 28.

Men, ligesom al den Tiid, han opholdt sig her paa Jorden, var allene for vor Salighed at vinde og søge; saa vilde han ogsaa, efter erholdte fuldkomne Sejr, dog ikke indtage sit Majestætiske allerhøjeste Herredømme i Himmelen, førend han, for sin Menigheds Trang og sine Disciplers Svagheds Skyld, havde taget sig saa lang Tiid til at faae dem først baade fuldkommen overbeviiste om hans Opstandelses Vished, saa og underviiste om deres vigtige Embedes retskafne Førelse i den ganske Verden.

Til den Ende har han og af samme Aabenbareelser ladet os 10 optegne, allesammen med de lifligste Omstændigheder, hvilke samtlig livagtig forestille hans forunderlige Menniske-Kierlighed og den allerinderligste Længsel efter at gjøre os alle deelagtige i den, af ham os saa dyre forhvervede Salighed. Og da vor Text handler om hans allerførste Aabenbarelse; saa betragte vi efter Løfte

I) Personen, for hvilken JESus først aabenbarede sig, nemlig Maria Magdalena, hvilket Evangelisten Marcus siger med klare Ord: Men JESus, da han var opstanden den første Dag i Ugen, aabenbares først for Maria Magdalena. Marc. 16, 9. Hun beskrives

1) Af hendes Navn Maria, hvilket, efter den almindelige Forklaring, har sin Oprindelse af Bitterhed. Mosis gudelige Forældre ere de første i Skriften, som havde givet deres Daatter det Navn, mueligt derved at betegne den da værende Trængsel for Guds Folk i Egypten. Og deraf har de dyrebare Siele og faaet rigelig deres Deel, som bar dette Navn i Christi Tider, iblant hvilke var og Maria Magdalena; thi hun var een af de 3 Marier, om hvilke det heder: Der stode hos

Jesu Kors hans Moder, og hans Moders Søster, Maria, den Cleophas¹), og Maria Magdalena. Joh. 19, 25. Her er Mariæ Magdalenæ Navn ret sat paa sin Lyse-Stage, og blusser for heele Verden. Her giver hun sig, sit Navn og Anseelse, ja alting til Priis under Jesu Kors; og som hun der paa Langfredag, som og i Dag ved Graven flød i Taarer; saa bekiendte hun derved for den ganske Verden, at den imellem 2 Røvere ophængte Livsens Fyrste, som siden blev nedlagt i Josephs Grav, var hendes højeste og eeneste Ziir og Prydelse, Ære og Herlighed for GUD, og kunde sige med Paulo: det være langt fra mig at rose mig, uden af vor HERres Jesu Kors, formedelst hvilket Verden er mig korsfæst, og jeg Verden. Gal. 6, 14. Og da nogle vil forklare Mariæ Navn ved ophøjet, som og formene Jesu Moder dertil at have Henseende, naar hun siger: Min Siel ophøjer HERren, Luc. 1, 46. saa kan begge Meninger saaledes samles, at Mariæ Magdalenæ Navn er i Bitterhed ophøjet, ja midt i Korsets mørke Nat glimrer, som een af de største Himlens Stierner.

Her kan vi see, som i et Spejl, baade hvad et ret got Navn er, saa og et bart stort Navn for Verden, hvordan deres Priis kan forunderlig stige og falde. Hvor foragtede vare i de Tider de Navne: Maria Magdalena, og hendes Selskab, Peder, Jacob, Johannes, de øvrige Apostlers, Evangelisters og deres Efterfølgeres Navne, som siden giennem alle Tider i den ganske Christenhed har været saa overmaade angenemme, at ej allene de Ringe, men endog de Mægtigste i Verden sielden har ved Daaben haft andre Navne til deres Børn: Da derimod ingen har nevnet dem efter Herodes eller Pilatus, Annas eller Caiphas, eller deslige Christi Modstandere, hvis Navne og Anseelse vare dog paa den Tiid saa store og myndige, at mange, endog af de fornemmeste, bleve derved afskrekkeede fra at bekiende vor Frelser, som Johannes siger klarligen. Joh. 12, 42. 43.

Derfor hvo, der vil have et ret got Navn, fornye daglig sin Daabes Pagt, holde sit Døbe-Navn som en Helligdom, at det ikke besmittes af en ond Samvittighed og et forfængeligt Levnet; men æres og prydes jo mere og mere med en gudelig Vandring. Thi dersom vi ere plantede med Christo efter hans Døds Lignelse, da skal vi og være efter hans Opstandelses Liighed. Efterdi vi vide dette, at vor gamle Menniske er korsfæst med ham, paa det Syndens Legeme skal blive til intet, at vi skal ikke fremdeles tiene Synden, Rom. 6, 5.

Velan! I kiære døbte Christne! hvor er den rette sande Christelige Ambition, at hver den, som kiender sig saa dyre kiøbt med Jesu Christi Guds Søns Blod, og er i Daaben bleven Guds Barn og Arving, holder sig alt for god, alt for fin, dejlig og

dyrebar til at tiene Synden og Sathan? Hvor er den dejlige Brude-Klædning, som vi fik i Daaben? Vide I ikke, at saa mange, som ere døbte paa Christum, have og iført Christum. Rom. 6, 31). Agter vi og alting for Skade imod vor HERres JEsu Kundskabs Ypperlighed, at vi kan vinde Christum og findes i ham, at vi ikke have vor Retfærdighed af Loven, men den af Troen til Christum, at kiende ham, og hans Opstandelses Kraft og hans Pines Samfund, at blive lige skikket efter hans Død? Phil. 3, 8. Hvad kan vor Daabs Navn hielpe os, dersom vor Daabs Naade er borte: Men bære vi det til Guds Ære, og vil være vis paa et evigt got Navn, som aldrig skal raadne, da skal vi lade vort Navns Kierne, efter Mariæ Magdalenæ Exempel, dybt nedsaaes i JEsu Forsmædelses Muld; saa skal det komme igien, florere og blomstre i en evig Glands og Herlighed. Salige ere I, naar Menneskene hade eder, og naar de fraskille eder og forskyde eders Navn, som ont, for Menniskens Søns skyld. Glæder eder paa den samme Dag og springer; thi eders Løn er stor i Himmelen, lige det samme gjorde deres Fædre ved Propheterne. Luc. 6, 22.

Men hvor vil de da hen for Angest, som har kun søgt deres egen Ære, men foragtet det søde JEsu Navn? hvor vil de hen for Angest, siger jeg, naar han ikke vil høre deres Navn nevne: Naar Bøgerne oplades, og hver skal dømmes efter sine Gierninger, og dersom nogen ikke bliver funden i Livsens Bog, han bliver kast i den Ild-Søe. Aab. 20, 15. Med et Ord: Hvosomhelst, der vil bekiende mig for Menniskene, den vil jeg og bekiende for min Fader, som er i Himmelen, men hvosomhelst, der vil negte mig for Menniskene, den vil og jeg negte for min Fader, som er i Himlene. Matth. 10, 32.

Dog her tenker vel mangan een: Dette kan vel lade sig høre om Maria Magdalena og deslige, faa eller dog ringe Folk af Galilæa. Men dertil svares:

1) Lad saa være, at deres Tal er lidet, saa er det dog desto rarere¹). Du har faa Navne i Sardes, som ikke have besmittet deres Klæder, og de skal vandre med mig i hvide Klæder; thi de ere værdige dertil. Den som vinder, han skal klædes med hvide Klæder, og jeg vil ikke udslette hans Navn af Livsens Bog, og jeg vil bekiende hans Navn for min Fader og for hans Engle. Aab. 3, 4. 5.

2) Det er ligesaa beklageligt, som desverre! kiendeligt baade af Guds Ord og daglig Erfarenhed, at ikke mange viise efter Kiødet, ikke mange mægtige, ikke mange velbaarne ere udvalgte. 1 Cor. 1, 26. Ikke desmindre har dog HERren alle Tider iblant de store ej allene haft sande, men endog de største Sandheds

Bekjendere i Verden. Var det ikke Konger og Propheter, som JEsus kalder de største Troens Helte i det gamle Testamente? Luc. 10, 24. Den Skye af Vidner, som Paulus taler om Ebr. 12, 11). var det ikke de fornemste og anseeligste Patriarker, Fyrster, Dommere, Propheter og Konger i det gamle Testamente? Ebr. 11. Er det ikke Dronningen af Sønden, som skal opstaae i Dommen, at fordømme den onde Slegt, som Christus taler om? Matth. 12. 42. Og hvorledes dette har været overmaade herligere i det Nye Testaments Tider, hvor i sær saa mange Konger og Regentere har været Guds Kirkes Foster-Fædre og Fyrstinder deres Ammer, efter Esaia Spaadom cap. 49, 23. derom kunde siges meget. Men, for Tiden at spare, nøjes vi denne sinde med Maria Magdalenæ Exempel, til hvilken Ende vi ansee

2) Hendes Stand og Formue. Hvad det første angaaer, da mener somme, at hun havde sit Navn af Magdal, i Manasse Stamme paa hin Side Jordan. Andre af Magdala, en Bye i Isaschars Stamme, ikke langt fra Capernaum. Andre af en høj Familie, af det Navn, hvorved vi ikke kan opholde os, efterdi intet vist derom er bekiendt. Men hvad det andet angaaer, at hun havde Midler, hvilket dog for Verden agtes højt i alle Stænder, det viser Skriften klarligen, som udtrykkelig nevner hende iblant de Anseelige og Formuende, som vare vor Frelsere behjælpelige med deres Gods. Luc. 8, 2. 3. og i Paaske-Texten settes hun først iblant dem, som kiøbte dyrebare Specerier¹⁾ til at salve JEsus. Marc. 16, 1.

Ja vist havde hun Midler, og det var hende ikke saa liden en Trøst i hendes store Sorg, at her var for hende endnu en saa ønskelig Lejlighed til at tiene vor HERRE JEsu i hans Død. Thi naar Evangelisten Marcus skriver om hans Begravelse, da siger han, at Maria Magdalena, og den anden Maria saae, hvor han blev lagt. Marc. 15, 47. I hvor kort han end i den Sag indskrenker sin Efterretning, vil han dog have det bemærket, som en sær vigtig Omstændighed, at hun og den anden Maria gav nøje Agt paa, hvor han blev lagt. Hun var ikke tilfreds med den Begravelses Anstalt, som skeede saa hastig for Festens skyld. Vel kunde hun intet have imod Linklæderne, som Joseph havde kiøbt, og deri svøbt JEsu Legeme; thi det var Sindon, det allerrareste og fineste, som var at bekomme: Hvorfor der ej heller tales om, at de bekymrede sig om andre Linklæder at forskaffe. Den Eftertryk giver og Ordene hos Marcum, som saaledes igientages: Han kiøbte det fine Linden, og svøbte ham i det fine Linden Marc. 15, 46. Men hvad Nicodemi Myrrhe og Aloe angik, var samme vel en stor Skat, 100 Pund, men dog, efter hendes Mening, enten ikke nok, eller ikke got nok, eller i det mindste ikke saa vel og konstig lavet, som hun det ønskede, og derfor kiøbte hun og de andre

meget kostelige Vare, at de vilde komme og salve ham, som det sig burde, ja paa det allerbeste. Vi seer her

1) hvor rart og herligt det er at være fast grundet i Troen til JEsu. Vi har tilforn hørt, at ingen Nød eller Angest, og nu seer vi, at ingen Velstand kunde dempe hendes Troe til JEsu. Velstand er ellers den haardeste Strikke¹⁾ til at hindre Sielen fra Omvendelsen: Hvor vanskeligt er det, at en riig kommer i Guds Rige Luc. 18, 24. Den har og de slemmeste Torne til at qvæle Ordet, som allerede har begyndt at spire i Hiertet. Luc. 8, 14. Der Israel blev feed, da slog han bag op, og ringe agtede sin Saligheds Klippe. 5 Mos. B. 32, 15. Men Maria Magdalena er som en dejlig Pøde²⁾, der har slaget dybe Rødder, hvilken ej allene kan bestaae, men endogsaa voxer, baade ved Regn og Soel-Skin, ja bære megen Frugt. Med et Ord: Hun svarer til sit Navn Magdalena, som har sin Oprindelse af et Taarn, og saaledes viiste hun sig mod alle slags Storme ubevægelig og uovervindelig. Men deraf følger nødvendig

2) at hvor Troen er saa fast og bestandig, der kommer Kierlighed ret i Brand, naar man ikke giver sin Frelser noget, men alting. Saadan var den Siel, som JEsu siger om, at hun elskede meget, saadan kyssede hun hans Fødder, saadan strømmede hendes Kierligheds Taarer, ligesom hun vilde grædt Hiertet ud med det samme. Luc. 7, 44. Saadan var Maria Magdalena. Alt det hun højt agtede, alt det hun lengtes efter, alt det hun græd for, alt det hun var, havde og formaaede, var altsammen for den, som hendes Siel elskede. Hun var et Offer til hans Tieneste, og et Lys, som vilde fortæres i hans Kierligheds Brand: Derfor lyser og hendes Exempel saa dejlig i Guds Kirke til Verdens Ende. Men vi maae her i sær ikke glemme

3) hvor yndigt det er, naar anseelige og bemidlede Personer skinne for andre af Guds Kierligheds og Barmhiertigheds Gierninger, som: Joseph af Arimathæa, Nicodemus, Zachæus, Maria Magdalena og de andre. Grunden er Troen til JEsu, hvorved de komme i Samfund og Forening, ja Communion¹⁾ og Fellesskab med ham, at hvad han har, er deres, og hvad de har, er hans; Thi saaledes forholder det sig med den himmelske Viin-Stok og dens dejlige Grene, som bære de mange liflige Druer. Jeg er Viintræet, I ere Grenene; dersom nogen bliver i mig, og jeg i ham, han bær megen Frugt. Joh. 15, 5.

Men ak! hvor kold er Kierlighed hos mange, imod denne Verdens Aften, da alle burde med Lyst og Lengsel vente Brudgommen! Hvad hans Hoved-Sag vil blive

i hans Ankomst, har han tydelig nok sagt: Jeg var hungrig, og I gave mig ikke Mad; jeg var tørstig, og I gave mig ikke Drikke; jeg var nøgen, og I klædte mig ikke; jeg var skrøbelig, og i Fængsel, og I besøgte mig ikke. Sandelig siger jeg eder: Saa meget som I ikke have gjort een af disse mindste, have I ikke heller gjort mig, og disse skal gaae i den evige Pine. Matth. 25, 41. O Tordens Ord! hvad kunde de nok vekke den lunkne Christenhed, dersom den ikke laae i sin dybeste Sikkerheds Dvale og Forhærdelses Midnat. Men hvor mange gaaer det, som den u-barmhertige Nabal, at deres Steen-Hierter blive uformodentlig steen-døde. 1 Sam. 25, 37. Ja, hvor ofte kommer den Dom pludselig over dem: Hug Træet af, hvi gjør det Jorden unyttig? Luc. 13. 7.

Dog, der ere vel ikke mange, heder det da, som jo betenke de fattige. Lad saa være! Sagen ligger i det Ord: Jeg var hungrig, det er, om vi har saadan Kierlighed til JEsu, at vi for hans skyld gierne vil hielpe, trøste, vederqvæge hans fattige Lemmer, hvilket er ham lige det samme, som han selv nød det. Naar det nu falder nogen let og behageligt ikke at spare til forfengelig Lyst og Pragt, men derimod saa tungt og tvungen at give ham noget, som dog har givet os alting, ja gav sig selv hen for os: Hvad er Aarsag, at Hiertet kan være saa forskrekkelig haardt, anden, end at det er u-omvendt? I Omvendelsen, naar den sande Troe kommer, saa kommer og den reene Kierlighed, hvilket minder os at erindre noget

3) om Mariæ Magdalenæ Omvendelse; Thi om man endog vilde følge saadanne Siele, saa er det dog forgieves, saa lunge man ikke er kommen paa samme Vej, som de have gaaet. Den almindelige Mening, at Maria Magdalena har været den store Synderinde Luc. 7, 37. kan ikke bevises. At hun i hendes Ungdom har været vild og forfengelig, som nogle vil slutte deraf, at JEsu har uddrevet af hende 7 Dievle Luc. 8, 2. Marc. 16, 9. er ogsaa uvist. Men det, som man kan sige i den Sag med fuld Vished, er, at hun tillige med andre høj-plagede Mennisker er i hendes store Nød kommen til JEsu, for at hielpes af ham. Og da hun ogsaa er bleven reddet, og ved den Lejlighed af hans hellige Ord har faaet en klar Indsigt i vort arme Kiøns forskrekkelige Fordervelse, og derfor desto begierligere har antaget Evangelium; saa er hun derved bleven saa vel kiendt med vor Frelser i en sand hiertens Troe og inderlig Kierlighed.

O dyrebare Lidelse! hvad har du hiulpet mangan Siel paa Vejen til Guds Rige. Hvor kysser David paa Guds Riis, naar han siger: før jeg blev ydmyget, foer jeg vild; men nu holder jeg dit Ord. Og atter: det gjorde mig got, at jeg blev

ydmuget, at jeg kunde lære dine Skikke. Ps. 119, 67. 71.

O! en stor Naade, i sær, naar GUD skikker unge Mennesker Lidelser, derved at forsalte¹) dem Verdens Kierlighed. Det klinger vel hart hos Marcum om de 7 Dievle; men da denne Nød har jaget hende til JESUM, og hun hos ham fandt saa stor en Salighed: hvor tit har hun da siden med mange Taarer takket ham for den Ydmuelse? O! hvad holder det ofte hart, inden den arme Siel kan rives løs fra Verden. Havde GUD ikke ved mange Plager drevet Israel i Egypten til at sukke om Befrielse, det skulde vel varet lenge, inden de havde raabt om Befrielse. Den forlorne Søn fandt²) aldrig mindste Lengsel efter Faders Huus, førend al Verden var bleven ham for trang. Luc. 15. 16. Men naar man siden erfarer Korsets Nytte, da heder det: du skal sige paa den samme Dag: jeg vil takke dig, HERRE! at du har været vred paa mig; men din Vrede er bortvendt, og du trøster mig. Es. 12, 1.

Det er ellers ikke rart i Skriften, at GUD har gaaet underlige, ja haarde Veje i unge Aar med dem, som han vilde gjøre til store Lys i sin Kirke. Hvor slet saae det ud for Abraham, da han maatte tage Pilegrims Staven, for Isaak, da han laae paa Moria Altere, for Jacob, da han flyede til Mesopotamien, for Joseph i Fængsel, for Moses i Rør-Kisten, for David i Landflygtigheden, og for Daniel, da han kom en Fange til Babel? Hvo tenkte, at de skulde blive saa ypperlige Exempler i Guds Kirke, som enten have haft faa eller ingen lige i det hele gamle Testamente? Saadanne ere ligesom de unge frugtbare Træer, som tilig beskiæres, paa det de ikke skal groe vildt, men faae betimelig den rette Vext og Beqvemhed til at bære mange skønne Frugter Joh. 15, 2. De blive tilig vandte til at lide noget for Sandheds skyld. Det er en Mand got, at han har baaret Aaget i sin Ungdom. Han kan sidde allene, og tie, naar man legger noget paa ham. Han kan sette sin Mund i Støvet, om der maaskee er Forhaabning. Han kan lade sig slaae paa Kindbenet, han kan mættes med Forhaanelse, siger af Erfarenhed Propheten Jeremias. Begræd. B. 3, 27-30.

Ja, hvor skulde Maria Magdalena, som havde sin Frelsere saa inderlig kiær, hvor skulde hun holdt den Dag ud paa Golgatha, da hun saae ham i saa stor Pine og Forasmædelse, og hørte hans ynkelige Jammer-Skrig: min GUD! min GUD! hvorfor har du forladt mig? dersom hun ikke i Korsets Skole var gaaet saa mange dasser igiennem. Thi Trængsel gjør Taalmodighed, men Taalmodighed gjør Forfarenhed, men Forfarenhed gjør Haabet, men Haabet beskæmmer ikke. Rom. 5, 4.

Dette var om Personen, for hvilken JEsus først aabenbarede sig. Og hvad angaaer

II) Hvorfor JEsus først aabenbarede sig for hende? Da ligesom Evangelisten Marcus setter hende først, saa maae vi vel og lade hende Fortrinnet

1) i ivrig Længsel efter JEsu. Hun var alle Steder med. De vare ikke alle ved Korset, men hun var der. Joh. 19, 25. Ikke alle ledsagede JEsu til Graven, men hun var med. Marc. 15, 47. Ikke alle købte dyrebare Specerier til at salve JEsu, men der var hun og med. Marc. 16, 1. Ikke alle vare Løverdags-Aften at bese Graven, men der var hun og med. Matth. 28, 1. Hun var ej allene allesteds med, men hun var ogsaa foran; Saa fuld af den bitterste Længsels Smerte, og dog meest paa Færde. Alle

Men hvad ydermere hendes exemplariske Christendom angaaer, da faaer Vi derom videre at høre, naar vi efterforsker

Evangelister sette hende foran i JEsu Opstandelses Historie. Og Johannes siger, at hun var ved Graven Paaske-Morgen, da det var endnu mørkt. Joh. 20, 1. Ja hun var med baade først og sidst; thi da alle de andre vare gaaen bort fra Graven, da stod hun der endnu, Joh. 20, 11.

Dette siges ikke for at foragte de andre. Alle Apostler vare ikke Johannes, og dog vor Frelsere kiære og elskelige. Der ere smaa og store Stier paa Himmelen. De mindre ere ogsaa Stier. Alle Troende ere JEsu angemmelige, baade svage og sterke, ja u-mistelige. Jeg mistede ingen af dem, som Du haver givet mig, siger han til sin Fader om hans svage Discipler. Joh. 18, 9. Vil vi dog hellere miste alting, end nogle af vore Lemmer, saa lunge der er Liv i dem: hvor skulde JEsus, Livet selv, miste Sine, saa lunge de ere hans Lemmer, lad være de kan være svage!

Men dette siges ikke heller for derved at bifalde Troens Svaghed, ligesom man ikke skulde have Behov i saadan Tilstand desto inderligere at bede om Troens Forøgelse. Den Lampe kan snart slukkes, uden den faaer i Tide meer Olie. Og er os, efter JEsu Formaning, at vaage og bede saa meget magtpaaliggende, som det er os fornødent at beholde Guds Naade, og vinde den evige Salighed. Derfor er det og Hoved-Sagen i Mariæ Magdalenæ, og deslige Exempler, at give saare vel agt paa, hvad Christi Kierlighed formaaer i de Siele, som ganske have opofret sig

til ham. Hvad var den Kundskab, som hun da havde, imod den, hun siden fik om hans Døds og Opstandelses herlige Frugter, og var hun dog for den Tiid saa ganske hentagen i Christi Kierlighed, at vi ikke noksom kan forundre os derover, men maae sige af Højsangen: mange Vande kan ikke slukke Kierlighed, ej heller Strømmene siunke¹) den. Højsang. 8. 7.

Vil vi derfor være vis i vor Sag, og blive bestandige i Troen, da maae vi i Sorg og Glæde blive i Jesu Kierlighed. Ligesom Faderen har elsket mig, saa elsker jeg eder. Bliver i Kierligheden, den, som er min. Dersom I holde mine Befalninger, skal I blive i min Kierlighed, ligesom jeg haver holdet min Faders Befalninger, og bliver i hans Kierlighed. Joh. 15, 9. 10. Dette er Vejen Eph. 5, 1. ja den ypperligste Vej 1 Cor. 12, 31. paa hvilken end ikke de allereenfoldigste kan fare vild, i hvor svag deres Kundskab end til en Tiid maatte befinde sig. I hvilken Henseende vi og ikke tage i Betenkning at sette som Aarsag, hvorfor Jesus først aabenbarede sig for Maria Magdalena,

2) Hendes u-overvindelige Lengsel efter at salve Jesu Legeme. Hvilket sees klarligen af følgende Omstændigheder: 1) da Peder og Johannes gik hiem igien fra Graven, blev hun staaendes. Og 2) græd, ja saa bitterligen, at Evangelisten, naar han har sagt: hun græd, siger han det igien: der hun da græd, som han vilde sige: o den Strøm af Taarer! I den Graad 3) kiger hun ind i Graven Joh. 20, 11. Skiønt hun havde før seet, at Graven var tom, kiger hun dog derind igien. Ligesom naar noget er bleven borte, man da gierne leder meest der, hvor man saae det sidst. Der i Graven saae hun ham sidst Marc. 15, 47. Der var hendes Skat, der var og hendes Hierte. Matth. 6, 21. Derpaa da hun uformodentlig 4) saae 2 Engle i Graven, som sagde: Qvinde! hvi græder du? siger hun: de have taget min HErre bort, bort! bort! ikke allene bort af Verden, men endog hans Legeme af Graven, at jeg ikke kan nyde den Trøst at salve ham. Det er her merkeligt, at hun ikke, som de andre Qvinder, blev forskrekket for Englene. Saa hentagen var hun af Lengsel efter Jesum, og at salve hans Legeme. Ja, man kan og merke, at, da hun saae Englene, fik hun derved noget Haab om at finde den, som havde taget hans Legeme. Hun kunde uden Tvivl fornemme, at Englene havde henvendt deres Øjne til noget, som var bag hende; thi ellers havde hun vel ikke strax vendt sig om fra Englene, før hun først havde hørt deres Svar paa hendes Klagemaal. Men da hun saae ingen bag sig, uden Urtegaardsmanden, tænkte hun, Englene vilde sige: at han enten var Manden, eller i det mindste vidste noget om, hvo der havde taget hans Legeme. Derfor 5) griber hun denne formeente Urtegaardsmand hart an. Bruger vel Høflighed og kalder ham Herre,

men ej mindre Alvorlighed: Har du taget ham hen? Det er sandt, hun ramte paa den rette Mand, skjønt uvidendes; thi ingen uden han selv havde taget hans hellige Legeme af Graven, nemlig ved sin sejer-rige Opstandelse. Men hun ansaae ham for Urtegaardsmanden, og tillige skyldig, eller i det mindste medvidende i hans Legems Bortførelse: Derfor setter hun saa hart an, at man skulde ansee hendes Ord ikke for en skrøbelig Qvindes, men en Kiempes Tale. Ja nok er det, hun vil have ham, det gaae siden, hvor det kan. Derfor hun og 6) truer med mange Taarer, at hun vil komme og tage ham; saa vi maa sige om hende af Højsangen: Hvo er hun, som seer ud, som Morgenrøden, dejlig som Maanen, reen som Solen, forfærdelig, som de, der ere under Bannere. Højs. 6. 10.

Dette ansees nu for den anden Aarsag, hvorfor den milde Frelser aabenbarede sig først for Maria Magdalena. Ja, hvo der kunde seet hans Kierligheds Brand, ved saadan elskende Siels Nidkierhed for at tiene ham endog i Døden! Var han dog saa fornøjet med den, som salvede ham for 1) hans Lidelse, at han vilde have hendes Gierning bekiendt, saa vidt Evangelium kom, over den ganske Verden, til hendes berømmelige Amindelse: Matth. 26, 13. hvad da Maria Magdalena, som har gjort sig saa stor Bekostning og Møje? Ja, skjønt hun tenkte, han aldrig vidste det ringeste deraf, eller fik at vide, bliver dog ved at øse sine Midler ud til hans Tieneste, ja er endog færdig til at græde sig ihjel, fordi hun ikke kunde nyde den Vederqvægelse, at salve hans Legeme.

Merker dette, Zions Døttre, og følger saadan brændende Fakkell. I det gamle Testamentes første Paaske var Maria, Mosis Søster, Anførere for Israels Døttre: Maria, den Prophetinde, Aarons Søster, tog en Tromme i sin Haand, og alle Qvinder udgik efter hende, og Maria svarede: Synger for HERren, thi han er beviist meget høj at være. 2 Mos. B. 15, 21. I det Nye Testamentes første Paaske er Maria Magdalena Anførere for dem, som mødte aarle ved JEsu Grav. O salig Fyrrighed at kappes om ikke at følge Verden, men søge JEsu med Lengsels Taarer! Hun var og den Due, som allerførst bragte Apostlerne, da de svævede endnu, som indelukte i Arken, paa Angestens Bølger, det søde Fredens Olie-Blad om JEsu frydefulde Opstandelse. 1) Ja enhver, som hisset vil flokkes med de Jomfruer, som følge Lammet efter, hvor det gaaer, Aab. 14, 4. tenke dog, paa ingen anden Maade at kunde naae derhen, end dør vi med, da skal vi leve med; lide vi med, da skal vi medregnere 2). 2 Tim. 2, 11. Den Vej er Maria Magdalena gaaet, og naar vi i Dag setter hende først iblant dem, som JEsu har frydet med sin Opstandelses Vished: saa maae vi ikke glemme at sette hende først iblant

dem, som vare deelagtige i hans Lidelse og Trængsel: Hvorhen vel og billig kan henføres et hemmeligt Anliggende, som vi formoder

3) at have været Aarsag med, hvorfor JEsus aabenbarede sig først for hende. Vi har anført tilforn Evangelisten Marci Ord cap. 16, 9. at JEsus aabenbarede sig først for Maria Magdalena, af hvilken han havde uddreven 7 Dievle. Hvorfor legger han denne Omstændighed til, maatte nogen tenke? Var hun dog ikke bekiendt nok af andet? Men det erindrers Marcus

Endeel 1) for at vise: hvad der kan blive af en arm forvildet Siel, naar den kommer til JEsus, at saadan en fuul Rede er bleven saadan dejlig Guds Tempel, og dyrebar Brud i Naadens Skiød, paa det ingen, end ikke de allerelendigste, skal tvivle om at kunde faae Naade og Salighed, naar de tage deres Tilflugt til den HErre JEsus i Troen. Rom. 5, 20. 1 Tim. 1, 15. 16.

Merker dette dog, I forsagte, som erkiende Christendommens Fornødenhed, men ansee den for vanskelig, eller umuelig. Mon der er ham noget umueligt, som har igiennembrudt alle Dødens Volde, alle Helvedes Porte? Overgiver eder i Troen ganske denne vor mægtige Sejer-HErre. Han har alle vore Fiender under sine Fødder, og hos ham ere Udgange endogsaa fra Døden, siger David, Ps. 68, 21. Ja han begynder denne sin liflige Paaske Sang med den triumpherende Tone: GUD skal opstaae, at hans Fiender skulde adspredes, og de, som hade ham, skulde flye for ham. Fordriv dem, ligesom Røg bliver fordreven; ligesom Vox smelter for Ilden. Ps. 68, 2. Her maae for ham alle Baand briste, alle Lenker springe. Jeg er den første og den sidste, og den levende, og jeg var død, og see, jeg lever i al Evighed, og jeg haver Helvedes og Dødens Nøgler. Aab. 1, 18.

Endeel tales der om de 7 Dievle, for at vise: Hvor ønskeligt det var, at den milde Frelser aabenbarede sig først for hende, som den der kunde agtes at trænge meest dertil, som før har været i saa stor aandelig Nød. Thi saalenge vor kiære Frelser levede, vilde hun ikke fra ham. Men, ak! nu var han borte.

Seer dog JEsu ømme Kierlighed, I bedrøvede Hierter! her lempes han sin Paaske-Aabenbarelse efter hvers Trang og Tørst: Derfor aabenbarer han sig før for Maria Magdalena, end for de andre Qvinder; før for Peder, end de andre Apostler; før for de 2, som gik fra Jerusalem til Emaus, end for de andre af de 70 Discipler. Han er, som en Moder, der har mange smaa Børn, og løber at pleje dem alle, men først de mindste. Som een, den en Moder trøster, saaledes vil jeg,

jeg trøste eder, og I skal trøstes i Jerusalem. Es. 66, 13. De mindste, som græde efter Moderen af al Magt, de gaae altid for de andre.

Men vil du, beængstede Hierte, forkorte din Trængsels Tiid, da formeer, som Maria Magdalena, din Længsels Suk og Graad. Jo meer det regner, jo før faaer det afregnet, jo hastigere kommer Solen: Og et af to er da vist, at hielpen enten kommer des før, eller og desto herligere siden. Derfor skal HErren bie, at han kan benaade eder, og derfor ophøje sig, at forbarme sig over eder; thi HErren er Dommens GUD, salige ere alle, som bie efter ham. Thi Folket i Zion skal boe i Jerusalem; du skal jo ikke græde saare, han skal vist benaade Dig, naar han hører dit Raabs Røst, han skal svare dig, naar han hører det. Es. 30, 18. 19. At begge fulgte paa Mariæ Magdalænæ Graad, og at hun ikke allene snart, men overflødig¹) blev trøstet, det er klart, naar vi betragter

III. Maaden, hvordan JEsus aabenbarede sig først for hende, nemlig:

1) Lader hende høre sin liflige Stemme: Qvinde, hvi græder Du? Hvem leder Du efter? Hvor uformodentlig taler han til hende. Det var uventeligt, da hun gik til den glædelige Paaske-Fest, til Jerusalem, at hun skulde sidste gang, efter hendes Tanker, høre ham paa Korset. Men det var endnu tusinde gange meer uformodentlig, at hun skulde her i Verden meere høre hans livsalige Tale.

O! hvilken Forandring kan skee i et Øjeblik, ja naar man mindst venter det. Da HErren omvendte Zions Fængsel, da vare vi som drømmende, da blev vor Mund fyldt med Latter, og vor Tunge med Fryde-Sang. Ps. 126, 1.

Hvor ynksom taler han med hende: Qvinde! du arme, forladte, eensomme, beklemte Barn! du uovervindelige Bekiendere! gaaer du her, og spørger offentlig om den, som er fordømt af alle; ja i denne skrekkelige Tiid, da Apostlerne selv helst blive hiemme? Hvi græder Du? Kan dine Øjne holde det længere ud? Det er sandt, den Tiid er kommen, at Brudgommen er taget fra eder. Men han er her igien.

Jeg vidste aldrig at stille en bange Siel og forskrekket Samvittighed noget sødere for end den korsfæste og opstandne Frelseres Ord til Maria Magdalena: Hvi græder Du? Sandt er det, at betragte vi vor Tilstand uden JEsu, ja, da maatte vi vel græde Blod. Men nu han er kommen i vort Kiød, i vort Sted har ødelagt vore Fiender og forhvervet os Himmelen, som og nu staaer aaben for alle dem, som

ville: Hvo vil da gjøre os noget? Hvo vil anklage Guds Udvalte? GUD er den, som retfærdiggjør. Hvo er den, som fordømmer? Christus er her, som er død, ja meget meere, som er oprejst, hvilken som er i Guds højre Haand og træder frem for os. Rom. 8, 33. 34. O hvilke Stød gjør Paulus der i Frydens-Basune, at Helvedes Jericho maae ryste og falde! og her høres nu Fryde-Stemme i Zion: Græd ikke? Løven har vundet, som er af Judæ Stamme. Aab. 5, 5. Hvi græder Du, siger JEsus, ja hvor fortroelig spørger han hende: Hvem leder Du efter? O! de mange Gange, du har løbet her, frem og tilbage, i Mulm og Mørke, i Angest og Smerte. Hvad søger Du? Kan Du ikke sige os noget derom: Hvad er din Kiereste frem for en anden Kiereste? Højs. 5, 9. Jeg har seet hvert suurt Trin. Jeg har talt din Flugt, og jeg har giemt dine Taarer i min Flaske. Ps. 56, 9.

Det Ord: Hvem leder Du efter? Er den rette Prøve-Steen for vor Christendom. Verden veed nok, hvad den leder efter. Men derimod tør Guds Børn ikke heller betenke sig lenge paa, hvad den gode Part er, som ikke skal tages fra dem. Luc. 10, 42. Og det er just Aarsagen, hvorfor hun ikke svarer paa de Ord: Hvem leder Du efter? Thi det var al Verden bekiendt. Men hun fik snart at høre, at hun var just den, som han paa denne glædelige Paaske-Morgen leedte efter, ja leedte allerførst efter, da han saa kierlig kalder paa hende: Maria! Dette sagde han med sin egen sædvanlige Stemme, saa hun nu hørte ganske tydelig, at han levede, og var opstanden fra de Døde. Og hvo kan udsige den Glæde, hun da fandt. Da udgik min Siel, ved det han havde talet, siger Bruden. Højs. 5, 6. Ja mig synes, det er fast underligt, at hun, ved at høre den uformodentlige allerglædeligste Tidende, ikke døde af bar Glæde.

Her seer vi klarligen baade hvor den største Glæde er for Sielen, nemlig i den opstandne, saa og hvordan vi ganske vist kan faae den, nemlig ved Ordet. Mine Ord ere Aand, og ere Liv, siger han selv. Joh. 6, 63. Ingen af Disciplene fik JEsu at see efter hans Opstandelse, førend de havde først hørt Ordet derom, enten af Engler eller Mennsker, undtagen Maria Magdalena, og dog fik hun den Vished om hans Opstandelse af hans Ord, førend hun saae ham, for at vise, at Ordet er det rette Middel, hvorved han vil aabenbare sig for os. 2 Petr. 1, 19. Ja hvad er al Verdens Herlighed at regne mod et eeneste Guds Ord. Nu var Mariæ Magdalænæ Hierte fuldt til alle Brædde¹) af en sand, sød Himmel-Glæde; men hvad har gjort det? Et Ord, et eeneste Ord af JEsu Mund. HErrens Befalninger ere rette, som glæde Hiertet; de ere ønskeligere end Guld og meget fiint Guld, og sødere end Honning og Honning-Kage. Ps. 19, 9. 11. Saaledes blev vor Frelsere da først aabenbaret for hende af sin livsalige Stemme, og derpaa

2) Lader sig see af hende. Før tænkte hun, at det var Urtegaardsmanden; men nu saae hun, det var den Urtegaardsmand, som havde aabnet for hende og alle Guds Paradiis, ja som allerede havde givet hende af Livsens Træ, som er midt i Guds Paradiis. Aab. 2, 7. da hun ved Ordet smagte i Troen, at han og hun med ham var opstanden. Saaledes forestiller¹⁾ han sig selv som det sande Livsens Træ, af hvis Fortienestes søde Frugt de Troende allerede her begynde et evigt Liv. Jeg er Opstandelsen og Livet: hvo som troer paa mig, om han end dør, skal han dog leve; og hver den, som lever og troer paa mig, skal ikke dø evindeligt. Joh. 11, 25.

O! hvad gjorde det got for de forgrædte Øjne, i sær da det var vist²⁾ af de allersalteste Taarer, som nu saa lunge havde vædet hendes Kinder. Saa hun kunde sande med David: Min Graad er min Mad Dag og Nat, fordi man siger til mig den ganske Dag: hvor er din Gud? Ps. 42. 4. Men nu har hendes Øjne faaet Bode derfor. Nu funkler de af idel aandelig ubeskrivelig Glæde. I Paaske-Fest var Høsten moden. Men hvo skulde tænkt, at de Taarer, som hun og de andre havde saaet i disse Dage, skulde saasnart modnes til saadan glædelig Høst, og at de nu kunde siunge med David: De, som saae med Graad, skal høste med Fryde-Sang, den som bær Sæden, som langsom sankes, gaaer flux frem og græder; men han skal visselig komme med Fryde-Sang, naar han bær sine Neger¹⁾. Ps. 126, 5. 6.

Velan! saa lader, I Guds Børn! det ikke komme eder fremmed for, at I og undertiden maae fælde beske Taarer, det er jo intet nyt i denne Græde-Dal. Ja lader det ej heller krenke eders Sind, om I kommer paa disse salte Vande saa langt ud, at I intet Land kan see. I kan være i Havn, inden I tenker, som Maria Magdalena. O! hvad ventede hun i denne Paaske-Fest, ja hendes Livs Tiid intet andet end Suk og Graad, og blev dog for hende uformodentlig saa meget sød og glædelig. Ja, efterdi han har fortient os alle den Glæde, og vil saa gierne, at alle skal blive deelagtige deri, derfor hører det og til vor inderlige Glæde af JEsu første Aabenbarelse, at han desforuden

3) giver hende saa got et Budskab til hans Discipler: Rør ikke ved mig; thi jeg er ikke opfaren til min Fader. Jeg bliver her endnu nogen Stund hos eder, at I kan faae Tiid til at tale meere med mig; saa du for den skyld ikke tør holde¹⁾ saa fast ved mig. Nej, men her er noget andet for Dig at gjøre. Gak bort, siig til mine Brødre. Han legger hende Ordene i Munden, hvad hun skal kalde dem paa hans

Vegne, ikke allene Disciple, men endog Brødre, JEsu Brødre. Her er ingen Vrede, fordi de forlode ham, nej, ikke mindste Fortrydelse, men idel Naade. O et skrekkeligt Ord for Sathan! Er det dem, som han begierede at sigte som Hvede? dem, som han var saa sterk paa Jagt efter, at han fik Peder til at forsvære²⁾, alle til at forløbe³⁾ ham? ja dem, som han tenkte at have allerede i sit Garn? Hvad har han nu for al sin Møje, for alle sine gloende Pile og snedige Anløb? Hvor har det qvalt og piint ham, at Herlighedens HERre, som har knust hans Hoved, sender sine Disciple saa glædelig en Paaske-Hilsen, og i al sin Sejers Kraft og Herlighed skammer sig ikke ved at kalde dem Brødre! Ebr. 2, 11.

Ja dette Ord maatte de nok smage paa, som ringe agte Guds Børn, og hans Ords Tienere, ja spotte og forfølge dem. Lad dem legge alvorlig Merke til, at Livsens Fyrste kalder dem sine Brødre. Lad dem ikke stampe imod Brodden. Lad dem ikke komme hans Øjsteen for nær, Zach. 2, 12. Lad dem ikke brende sig; thi HERren er selv en gloende Muur trindt omkring dem v. 9.

Men især ere disse Ord overmaade trøstelige for alle arme Syndere, som kiende deres Synder og lenges efter Naaden. Det var jo meget, at den store Herre i Egypten kaldte Jacobs onde Sønner, sine Brødre: Jeg er Joseph eders Broder, den I soldte til Egypten. 1 Mos. B. 45, 4. Men hvad er det at ligne derimod, at den, som er givet al Magt i Himlen og paa Jorden, skikker de forløbne Disciple saadan Hilsen: Siig til mine Brødre. Det er Livsens søde Kierne og det pure Evangelium. Det kunde de arme bange Hierter føle. Her er ingen Vrede, men Naade foruden al Ende.

Ja det Budskab har i Dag og derefter saa ganske indtaget deres Hierter, at de under de største Lidelser og Forfølgelser med u-overvindelig Frimodighed har forkyndet samme for alt Creaturet¹⁾, som er under Himlen. Col. 22). I hvilken Henseende hun og strax og først skulde forkynde dem: jeg farer op til min Fader, og til eders Fader, til min GUD, og til eders GUD. Han vil, de skal glæde sig

1) til hans endnu forestaaende større Ophøjelse. At der var ved hans Opstandelse allerede skeet et mægtigt stort Trin, nemlig fra den forskrekkelige Marter, Død og Grav, til en fuldkommen Sejer over alle Helvedes Porte, er bekient; men den vilde endnu blive meget herligere ved hans Majestætiske Himmelfarts Triumph og Sæde hos Guds højre Haand: Og hvor kan hans Lemmer andet end inderlig glæde og fryde sig over, at han er sat til et Hoved

over alting for Menigheden. Eph. 1, 22. og at de der skal see ham, som han er. 1 Joh. 3,2. Og derfor skal de og

2) inderlig glæde sig over deres nærværende salige Tilstand, at hans Fader er deres Fader, som anseer dem i sin Søn ej anderledes, end sine Børn, hvilke han ynder og elsker med en ubegribelig faderlig Kierlighed. Ja! seer hvilken Kierlighed har Faderen givet os, at vi skal kaldes hans Børn. 1 Joh. 3, 1. Og det maae de billig¹) legge Merke til, som rose sig af Troen, om de finde nogen hiertelig Behag i disse JEsu Ord, at, da han paa det kraftigste vil glæde sine til Døden beklemte Discipler, intet lifligere har at trøste og oplive dem med, end at hans Fader er deres Fader, hans GUD deres GUD. Følgelig skal de og

3) i sær glæde sig til deres forestaaende herlige Arv i Himmelen. Og som der ligger saa meget Magt paa den Vished, som er Grund til alle sande Christnes Trøst i Nød og Død; saa er det Aarsag, hvorfor vor kiære Frelsere giver i Texten en dobbelt Forsikring, at han ikke allene kalder dem sine Brødre, men og sin Faders Børn. Ligesom Paulus legger dem begge sammen: Guds Arvinger og Christi Medarvinger. Rom. 8, 17.

Det er at nyde JEsu Opstandelses søde Frugt, naar vi i Troen see al Helvedes Magt ødelagt, og derimod Himlene aabne og fulde af funklende Livsens Kroner, som de Troende skal bære deres korsfæste og opstandne Frelsere til Lov, Priis og Ære i al Evigheds Evighed. Havde vor Frelsere allene sendt dem Bud, at han nu var og blev hos dem, som før, her i Verden, da havde de vel ikke tenkt saa let paa deres rette Hiem; Men da han første Paaske-Dag i Morgenstunden, i hans allerførste Bud til dem, taler om at bryde op med Lejren, dette giver ret munter¹) Paaske-Andagt. Eders Lender opbundne. Eders Skoe paa eders Fødder, og eders Kiep i eders Haand, det er Paaske for HERren. 2 Mos. B. 12, 11. At sige denne Verdens Egypten Farvel, og haste hiem ad til det forjettede Land, det er ret Paaske for HERren.

Ere I opstandne med Christo, da søger de Ting, som ere her oven til, hvor Christus er, siddendes hos Guds højre Haand. Col. 3, 1.

O! en sød Trøst for Guds Kirke i denne Verdens sidste forvirrede Tider. GUD skee Lov, vi veed jo hvor vi har hiemme. Frygt ikke, du lille Hiord! thi det er din Fader behageligt at beskikke¹) dig Riget. Luc. 12, 32. Lad al Verden tumles op og ned. Guds Børns Rige er et bestandigt Rige. De ere de forstandige Folk, som

have bygt deres Huus paa en Klippe. Matth. 7, 24. Og jo meer det trykker her paa alle Sider, jo meer see de op, og opløfte deres Hoveder, jo mere hige og fige herfra alle de, hvis Borgerskab er i Himmelen. Phil. 3, 20. Da den Qvinde, beklæd med Solen, som havde Maanen under hendes Fødder, ingen Roe fandt for Dragens Bitterhed, da blev hende givet den store Ørns 2 Vinger. Aab. 12, 14. da heder det: O Verden! hav nu gode Nat; I Himlen er min Sieles Skat, Jeg vil fra Jorden fige2). Ja naar det under mange svare Lidelser kan synes at være ude med dem; saa komme de dog siden frem i dobbelt Kraft. Hvorfor vil du sige, Jacob! og tale, Israel! Min Vej er skiult for HERren, og min Ret gaaer min GUD forbi? Veed du ikke? eller har du ikke hørt? HERren, den ævige GUD, som skabte jordens Ender, kan ikke blive træt, ey heller vansmægte. Hans Forstand er urandsagelig. Han giver de trætte Kraft, og formerer deres Styrke, som ingen Kræfter have. De unge skal blive trætte og vansmægte, og de udvalte Mænd skal visse falde. Men de, som forvente HERren, skal fornye deres Kraft, de skal opfare med Vinger, som Ørnene; de skal løbe, og ikke vansmægte, gaae og ikke blive trætte. Es. 40, 27. sq.

Velan da I Troende! forlyster eder i eders opstandne Frelseres liflige Evangelio, hvori han erklærer sig saa kierlig og rundelig, at han hører nu eder til, med alt det han er og har. Hans Fader eders Fader, hans GUD eders GUD, hans Retfærdighed eders Smykke, hans Død eders Liv, hans Opstandelse eders Sejer, hans Rige eders Arvedeel, hans Aand eders Pant derpaa, hans Engler eders Vagt, hans søde Himmel eders evige Hiem. Han sagde til mig: Det er skeet. Jeg er Alpha og Omega, Begyndelsen og Enden. Jeg vil give den tørstige af Livsens Vands Kilde uforskyldt. Den, som vinder, skal arve alle Ting, og jeg vil være ham en GUD, og han skal være mig en Søn. Aab. 21, 6. 7.

Nu her frem da ogsaa, I bedrøvede Hierter! herud af eders Sørge-Kroge alle, som have mindste sand Lengsel efter Naade og Salighed. Er det nu Tiid at sørge, da vor livsalige Immanuel har vundet os saadan Sejer, og er kommen igien saa mild og bliid fra Døden og Graven, for at oplive og glæde os ved sin ærefulde Opstandelses højtideligste Fryd og Herlighed. Op! og møder allesammen eders allerlivsaligste Goel med Sejers Krands. Svinger eders Palmer med Fryde-Sange, og omringer hans Throne med det store Hallelujah: Lammet, som er slagtet, er værdigt at tage Magt og Rigdom, og Viisdom og Styrke, og Priis, og Ære og Velsignelse. Aab. 5, 12. og v. 13. den, som sidder paa Stolen1), og Lammet, være Velsignelsen, og Prisen, og Æren i al Evighed. Amen.

Amen.

Kilde

Hans Adolph Brorson, Samlede skrifter, bind 3. Udgivet af det Danske Sprog- og Litteraturselskab 1956

Kildetype

Digitalt manuskript

Tags

1. søndag efter påske, Første tekstrække, Pietisme, Prædiken, Prædikener fra 1700-tallet

URI

<https://www.dansketaler.dk/tale/h-a-brorsons-praediken-1-sondag-efter-paske>